

REFERENCES

Lokshyna, O. I. (2009) Innovaciyi v ocynuvanni navchal`ny`x dosyagnen`uchniv u shkil`nij osviti krayin Yevropejs`kogo Soyuzu. *Porivnyal`no- pedagogichni studiyi*. №2. S. 47-52.

Nova ukrayins`ka shkola: Konceptual`ni zasady` reformuvannya seredn`oyi osvity. (2016) URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf> (data zvernennya 25.03.23).

Onlajn konstruktor testiv Plickers. URL.: <https://get.plickers.com/>.

Popova, L. O. (2020) Zasoby` navchannya ukrayins`koyi movy` v kompetentnisnij parady`gmi suchasnoyi osvity`. *Visny`k Lugans`kogo nacional`nogo universy`tetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedagogichni nauky*. № 2. Ch. II. S. 54-61.

Navchalnyj resurs WordWall. URL: <https://wordwall.net/uk>.

Oxford dictionary of english. URL.: <https://www.oxfordlearners-dictionaries.com/definition/english/assessment?q=assessment> (data zvernennya 20.04.24).

William, D., Harrison, C., Black, P. (2003) *Assessment For Learning: putting it into Practice*. London: Open University Press, 152 p.

Nina Arkhipova,

Director of Odesa Secondary School No. 33
Odesa City Council of Odesa Region; Methodist teacher

<https://orcid.org/0000-0127-0101-0917>

odshkola33@ukr.net

Natalia Kargina,

teacher of Ukrainian language and literature, foreign literature
Odesa Secondary School No. 33 of the Odesa City Council of the Odesa Region.

odshkola33@ukr.net

INTERACTIVE TESTING – A UNIVERSAL EDUCATIONAL TOOL FOR THE MODERN TEACHER

Abstract. The article is devoted to a review of various computer testing tools in Ukrainian language lessons, used for educational purposes. Emphasis is placed on the features of providing formative assessment, etc. It is noted that interactive testing is an effective means of improving the quality of assessment during and for learning, including lifelong learning.

The advantages of using digital tools during formative assessment are not limited to convenient monitoring of student activity and involving them in the learning process through feedback or a significant reduction in the time spent on checking (many applications format the final result in Excel or Pdf formats), objectivity or confidentiality of assessment, but also contribute to the development of their information and digital competence, which will allow in the future to improve the work process of searching for information, develop the skills of media literacy and creativity in the independent processing of sources from the worldwide network.

Key words: formative assessment, computer testing, interactive tests, distance learning, New Ukrainian school.

Дата надходження до редакції: 5.06.2023 р.

© Архіпова Н. Каргіна Н., 2023

Береснєва Наталія Володимирівна,

старша викладачка

кафедри методики викладання і змісту освіти

КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»,

м. Одеса, Україна

highlightnata@gmail.com

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Анотація. У статті представлено описовий та розвідувальний аналізи результатів підвищення кваліфікації вчителів іноземної мови на базі КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» за перше півріччя 2023 року. Розглянуто загальний показник потреб професійного розвитку вчителів англійської мови з метою надання більш ефективної підтримки у процесі

професійного зростання педагогів. Розкрито виклики та нові можливості для самореалізації, рефлексії та вдосконалення в професійній діяльності вчителів англійської мови

Ключові слова: професійні компетентності, педагогічні кадри, підвищення кваліфікації, методика, освітній процес, аналіз.

Постановка проблеми: Проблема якості знань іноземних мов, саме як і навичок використання англійської мови, залишається актуальною. Прагнення держави надати англійській мові статус однієї з мов міжнародного спілкування зумовлює необхідність шукати більш ефективні форми, підходи, технології для підтримки та допомоги вчителю іноземної мови у вдосконалення та підвищенню своїх професійних компетентностей. Методична та практична підтримка педагогів, які викладають іноземну мову може бути ефективною за умови аналізу та рефлексії процесу навчання/тренування під час проходження курсів.

Аналіз наукових джерел з питання підвищення фахового рівня вчителів іноземної мови свідчить про загальні проблеми та ускладнення процесу організації та матеріального й методичного забезпечення зростання фахового рівня вчителів різних предметів, а зокрема вчителів іноземної мови. Проблема надання необхідного методичного супроводу присвячено багато публікацій та наукових робіт вітчизняних та зарубіжних вчених педагогів. (Борисюк В. В., Дістервег А., Дубасенюк О. А., Сігаєва Л. Є., Сластенін В. А., Михайлова Н. С. та інші). Тільки дбайливий аналіз результатів та постійне спостереження за процесом взаємодії педагогів під час проходження курсів підвищення кваліфікації вчителями іноземної мови може дати ефективний результат та дієвий продукт. Доведено, що самовдосконалення, самоосвіта на підставі рефлексії власного професійного розвитку є важливим чинником професійного зростання педагога.

Виклад основного матеріалу: Відповідно до Постанови КМУ від 21 серпня 2019 р. № 800 метою підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників визначено їх «професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти». Тож кожний вчитель сучасного закладу освіти отримує можливість підвищити свій професійний рівень не зважаючи на досвід, фахову категорію або предмет.

Професійний розвиток – це спосіб для окремих осіб і груп вчителів розширити та/або поглибити свої навички викладачів, який зазвичай відноситься до офіційних занять, семінарів і майстер-класів. Проте термін «професійний розвиток» можна використовувати для опису будь-яких засобів, за допомогою яких вчитель прагне покращити розуміння власного викладання та можливості продовжувати свою викладацьку кар'єру, наприклад, відвідування конференцій, пов'язаних з процесом викладання, проходження онлайн курсів або інші форми самостійного навчання. Такий підхід вказує, що розвиток може бути забезпечений багатьма способами, починаючи від офіційного і закінчуючи неформальним. Наприклад, у формі курсів, семінарів або формальних кваліфікаційних програм, через співпрацю між школами або вчителями шкіл одного району, області або декількох областей (наприклад, візити-спостереження інших шкіл чи створення освітніх мереж вчителів) або в межах однієї школи, де працюють вчителі-новатори. В останньому випадку розвиток може бути забезпечений через коучинг або наставництво, спільне планування та навчання, а також обмін передовим досвідом. У багатьох країнах роль і функціонування шкіл змінюються разом із появою нових вмінь та компетентностей, які очікується від учителів.

Організація Економічного Співробітництва та Розвитку (ОЕСР) розглядаючи необхідність і потребу у професійному зростанні працюючих педагогів впродовж життя визначила, що «професіоналізм нового вчителя буде дуже вимогливим, доповнюючи традиційні вимоги новими і ще належить побачити, наскільки далеко відповідні зацікавлені сторони - включаючи урядові організації, батьків, громадськість і самих вчителів – готові інвестувати та прийняти таку професійну підготовку». (Погляд на освіту, 2022)

1. «Усюди цінність школи дорівнює цінності її вчителя» – А. Дістервег.

Підвищення кваліфікації вчителів може служити низці цілей зокрема: оновити предметні знання у світлі останніх досягнень у цій галузі; оновити індивідуальні навички, ставлення та підходи у світлі розробки нових методів навчання та цілей, нових обставин і нових освітніх досліджень; надання можливості людям застосовувати зміни, внесені до навчальних програм або інших аспектів практики викладання; надати школам можливість розробляти та застосовувати нові стратегії щодо навчальної програми та інших аспектів практики викладання; обмінюватися інформацією та досвідом між викладачами; допомогти молодим учителям стати ефективнішими (Погляд на освіту, 2022).

У зв'язку із зростаючою кількістю переміщених осіб українськи вчителі викладають в класах

з дітьми-представниками багатьох етносів та культур, тому треба приділяти більше уваги інтеграції учнів з особливими навчальними потребами в своїх класах, ефективніше використовувати інформацію та комунікаційні технології навчання, більше брати участь у плануванні в межах формувального оцінювання за умови взаємовідвідування. Робота з батьками теж має бути у фокусі уваги вчителів-предметників, а не тільки класних керівників, тому залучення батьків до школи є невід'ємною частиною професійної компетенції педагога.

Отже, ми розуміємо – якою б хорошою не була освіта спеціаліста, не можна очікувати, що вона підготує вчителів до всіх викликів, з якими вони стикаються протягом своєї кар'єри. Тому Одеська академія неперервної освіти прагне надати вчителям можливості для професійного розвитку без відриву від роботи, в формі очної та онлайн підготовки для підтримки високого рівня викладання та збереження висококваліфікованого учительського складу.

2. Як показує порівняльний огляд 351 вчителя іноземної мови, які пройшли професійну підготовку за перший квартал 2023 року – ефективний професійний розвиток триває, включає навчання, практику та зворотній зв'язок, а також забезпечує рефлексивний аналіз власного досвіду і зростаючу зацікавленість фахівців у продовженні свого професійного зростання.

Звичайно, найпопулярнішою і більш затребуваною залишається англійська мова, але активність проходження курсів вчителями, чий стаж від 10 до 20 років, значно зменшується порівняно із вчителями французької мови. Це вказує на ймовірну кризу у фаховому полі, пов'язану із старінням педагогів (діаграма 1).

Це особливо стосується сільських навчальних закладів області, де іноземну мову вимушені

викладати вчителі інших предметів. Таке становище впливає на «професійну мобільність, що відбувається на ринку праці в галузі освіти. Адже вчителі пенсійного віку будь-який момент можуть залишити роботу, а це ускладнить кадрову ситуацію в школі» (Гордон Драйден, 2011).

Аналіз і розв'язання проблеми старіння педагогічних кадрів сприятиме як підвищенню ефективності навчання

й виховання молодого покоління, так і покращанню соціального, професійного й особистого життя вчителів. Ця ситуація стосується частини молодих педагогів, які залишають країну у зв'язку із воєнними діями, а деякі фахівці і взагалі покидають сферу освіти.

Аналіз показників фахового рівня вчителів, які стають слухачами КПК, вказує на найбільший показник фахівців іноземної мови з вищою та першою категоріями. На останньому місці по кількості на курсах – вчителі з категорії «спеціаліст», що також підтверджує факт зростаючої проблеми психолого-педагогічних і предметно-методичних знань у зв'язку із старінням педагогічних кадрів. Збільшення в області частки педагогів із стажем понад 30 років може виявлятися із зниженням трудової активності, вигоранні та «педагогічних кризах» тощо (діаграма 2).

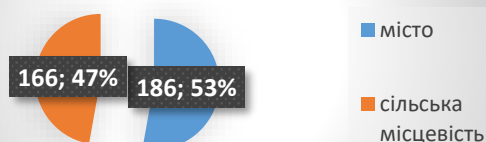
Аналіз участі вчителів за формами підвищення кваліфікації свідчать про підвищену зацікавленість у навчанні без відриву від виробництва, що складає 15% вчителів від загальної кількості педагогів. Причиною саме участі у курсах без відриву від виробництва, на наш погляд, стала гостра необхідність

в кадрах у зв'язку з виїздом вчителів за кордон під час бойових дій, а також фінансова та матеріальна мотивація.

В онлайн навчанні пройшли підготовку близько 50% (діаграма 3), що складає практично однакову кількість вчителів сільських та міських навчальних закладів, що підтверджує підвищену актуальність тренування вчителів області на базі академії.

Очевидна кількість малокомплектних класів

3-сільські та міські вчителі

в сільських навчальних закладах, то ж охоплення вчителів іноземних мов в сільських школах значніша, але є певні труднощі для вчителів районів: проблеми технічного характеру у віддалених сільських школах, пов'язані із нестабільним Інтернет-зв'язком, а інколи із його відсутністю (Подільський, Болградський, Березівський), часткове відключення світла та проблемне приєднання до занять, викликане неякісним інтернет з'єднанням. В очній формі навчання очікується 40% вчителів, про що свідчить підвищена необхідність кооперації та співпраці фахівців мовно-літературної галузі, адже розвиток комунікативних компетентностей є невід'ємною складовою їх професійного розвитку, згідно матеріалів «Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання».

3. Треба усвідомлювати та прийняти той факт, що кількість не завжди дорівнює якості, оскільки пасивне навчання є пріоритетною формою, коли викладач надає можливість робити записи, помітки, конспекти задля подальшого виконання самостійної практичної частини модулю. Діяльнісний підхід та комунікативний напрямок всіх навичок та компетентностей вчителів іноземних мов вимагає активного навчання через обговорення, мозковий штурм, діалоги, диспути з використанням виучуваної мови. Лише третина вчителів іноземних мов спілкується під час інтерактивних сесій мовою, яку викладають. І хоча тенденція спілкуватися виучуваною мовою під час навчання зростає, це все ж таки залишається питанням, яке потребує подальшого вдосконалення для викладачів та методистів підрозділу іноземних мов лабораторії мовно-літературної освіти академії.

Отже, більш проблемним сектором залишаються вчителі сільських шкіл із лімітованою можливістю спілкування із носіями мови, обмеженнями у відвідуванні очних сесій, вебінарів та відсутністю спілкування з методистами видавництва та авторами підручників.

4. Аналіз типів діяльності з підвищення кваліфікації, в якій беруть участь вчителі іноземної мови, може бути інформативним і повною мірою допомогти визначити найбільш ефективний засіб тренування спеціалістів мовно-літературної галузі п.15 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників який говорить про те, що «основними напрямками підвищення кваліфікації є: розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій); використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі; мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність» (Гордон Драйден, 2011).

Програмні модулі майже всіх курсів для вчителів іноземних мов передбачають безперервний процес рефлексії, активності, вправи та завдання для вдосконалення знань і навичок учителя, що веде до засвоєння практики викладання іноземної мови у всіх ланках загальноосвітніх закладів Одещини. Зростаюча зацікавленість у розвитку та обміні досвідом вчителів спостерігається під час дискусійного простору, який став вже традиційним у форматі онлайн зустрічей вчителів області. Адже готовність брати участь у майстер-класах та воркшопах не тільки слухачами, а й спікерами, виявляють тільки 12% вчителів, що протирічить фаховим вимогам, переліченим у дескрипторах Рамки фахового зростання, розробленою Британською Радою в Україні за підтримки МОН (Рамка безперервного професійного розвитку, 2015).

Питання про те наскільки добре задовольняються потреби в розвитку вчителів, розглядається за допомогою двох показників: *відсоток* усіх вчителів, які повідомили, що вони бажають більшого професійного розвитку, ніж вони отримували протягом періоду навчання, і у *визначених сферах* своєї роботи, де вони потребують додаткової підготовки. Так, 47% вчителів висловили необхідність отримати додаткове навчання після проходження курсів.

Викладачі та методисти підрозділу іноземних мов лабораторії мовно-літературної освіти розробили опитувальник, який до речі постійно змінюються та доопрацьовуються, із запитаннями до вчителів про різноманітні заходи, починаючи від більш організованих та структурованих до більш неформальних або видів самостійного навчання. Було виявлено сфери, які потребують додаткового тренування та поглиблення знань, про що виявили бажання відповідна кількість вчителів: навчання дітей з особливими потребами – 15%; ІКТ у навчання – 63%; проблеми дисципліни та поведінки учнів (мотивація) – 58%; навчальні практики – 70%; знання предмету – 20%; консультування студентів у позаурочний час – 13%; державні стандарти змісту та їх виконання – 10%; практики у оцінюванні учнів – 52%; навчання у мультикультурному середовищі – 5%; управління класом – 43%; взаємодія із батьками та керівництвом – 15.8%.

Із порівнянням запитів учителів країн Європи та членів Економічного Співробітництва та Розвитку найбільш часто згадуваним типом професійного розвитку був «Неформальний діалог для покращення викладання», у середньому – 93%. Для Угорщини на першому місці «Читання професійної літератури» – 88%. А у Мексиці – 94% обрали відвідування курсів і майстерень (Аналіз освітньої політики, 1998).

5. Рівень та інтенсивність роботи щодо професійного самовдосконалення залежить від ступені підтримки, яку вчителі отримують після підвищення кваліфікації. Вона може бути різною за формою і ми запитуємо про це, починаючи від можливостей обов'язкового розвитку до офіційних настанов, наставництва та консультивання для молодих вчителів. Так у п.10 загальної частини *Порядку* підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників вказано про «академічні, професійні можливості за результатами опанування програми, можливість надання подальшої підтримки чи супроводу» фахівця, який націлений на впровадження в навчальному середовищі ідей, навичок та вмінь, отриманих під час навчання на курсах (Постанова КМУ, 2019). Опитування виявило тільки 34% вчителів, які відчують підтримку з боку колег та адміністрації, в більшості в передатестаційний період, а саме – допомога у підготовці документів, презентацій до атестаційної комісії, складання клопотання та написання характеристики. Загалом, взаємовідвідування обмежується тільки відвідуванням колег з метою отримання поради та обміну матеріалами. Недостатність знань і навичок вчителів у визначенні обов'язкових етапів уроку, а саме цілей, очікуваних результатів, відповідних завдань, видів оцінювання, так само як і форм зворотного зв'язку спостерігається, навіть, і під час курсів. Вчителі відчують ускладнення при визначенні вищезгаданих пунктів при виконанні комунікативних завдань під час інтерактивних форм роботи, як то при мікро-викладаннях, презентаціях, складанні планів уроків тощо.

6. Ми всі усвідомлюємо період радикальних перетворень у сучасному житті які переживає освітня система з питань методики, змісту та інформаційного освітнього простору оскільки зростає розмаїття джерел та розширення доступу до них відкривають додаткові умови та можливості для навчання. Одночасно з цим, життя демонструє складну ситуацію, коли за даними ООН з питань освіти, культури та науки, «більше 200 млн. молодих людей, які закінчили навчальні заклади, не володіють навичками, необхідними для життя та праці». Швидкість та різноманіття змін збільшується, тому ключовою стає концепція навчання протягом усього життя тому що «основою навчання є самоосвіта. І якщо існують відповідні засоби й сприятливе довкілля для самоосвіти, то навіть посередній особа виявлятиме ентузіазм й охоту для навчання впродовж життя» (Гордон Драйден, 2011).

7. Освітня Одещина прийняла цей основний принцип як головну концепцію професійного зростання та лідерства, а наявні виклики сьогодення викладачі та методисти академії наполегливо перетворюють у нові можливості.

Отже, програми, які були запропоновані лабораторією мовно-літературної освіти (підрозділ іноземних мов) КЗВО «Одеською академією неперервної освіти» Одеської обласної ради залучають вчителів до навчальної діяльності, подібної до тієї, яку вони використовуватимуть зі своїми учнями, і заохочують розвиток навчальних спільнот вчителів.

Так, під час навчання на курсі з теми «Особиста навчальна мережа: створюємо разом» учасники навчаються і створюють онлайн спільноти і мережі для подальшого *неформального* професійного зростання через обмін думками, досвідом, спілкування та обговорення питань, відповідно до їх професійної діяльності, матеріалами та напрацюваннями. Саме про це свідчать результати вихідного анкетування вчителів, які проходили навчання у групах по даній темі – 60% вчителів після завершення курсів планують працювати над створенням власної мережі, блогу, каналу, 30% – починають створення вже під час навчання, 10% – зацікавлені, але потребують ще додаткового осмислення теми.

Тема курсу «Хмарні технології під час викладання іноземної мови» також знаходить підтвердження своєї актуальності у вчителів іноземних мов, тому постійний запит і зацікавленість залишається на високому рівні. Особливої уваги та часу потребують вчителі сільських районів області, для чого в 2021-2022 роках було заплановано і проведено понад 15 онлайн вебінарів, де вчителі навчальних закладів декількох районів проходили підготовку паротягом двох місяців.

Звертаючись до *пункту 6 в редакції Постанови КМ № 1133 від 27.12.2019, абзац 4*, який роз'яснює, що «основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у **семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах** тощо», розуміємо наявність виклику і необхідність у визначенні та розробленні алгоритму, який би надавав можливості педагогам відчувати реальну мотивацію для подальшого **активного** професійного зростання. Ми говоримо зараз не тільки про «агентів змін», а й вчителів пілотних шкіл, новаторів, вчителів-методистів, які приймають активну участь у підготовці, розробці та виступах під час проведення майстер-класів, воркшопів та тренінгів у якості фасилітаторів, спікерів та організаторів, які могли б отримати документальне підтвердження їх плідної та творчої роботи. Типи розвитку, які педагоги вважають найбільш ефективними – вебінар-практикум, воркшоп, майстер-клас,

дискусійний простір, наукова робота – забирає у них більше часу, ніж інші види діяльності, але не мають мотиваційного підтвердження (сертифікат, диплом, свідоцтво).

Однією з причин незадоволеності попиту (на думку вчителів) є суперечність з їхнім графіком роботи, але також вагомим фактором є відсутність відповідних можливостей розвитку. Це вказує на потребу не лише в кращій підтримці вчителів для участі в професійному розвитку, а й у тому, щоб фахівці відділів освіти та керівники шкіл забезпечували ефективність наявних можливостей розвитку та реагували на потреби вчителів. Саме для цієї ланки працівників районних відділів освіти області було заплановано та проведено низка педагогічних майстерень протягом 2023 року. Але аналіз рівня активності і, як наслідок, ефективності таких онлайн зустрічей із методистами академії демонструє сферу діяльності для працівників кафедри методики викладання і змісту освіти КЗВО ОАНО, яка розкриває додаткові виклики та нові можливості.

На підтримку цієї думки приводимо слова Гордона Драйдена, співзасновника новозеландського Тихоокеанського благодійного фонду (Pacific Foundation), який займається практичним впровадженням методів навчання в ранньому дитинстві: «Вживає не сильніший і не розумніший, а той, хто найкраще реагує на зміни, що відбуваються».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

«Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників». Постанова КМУ № 1133 від 27.12.2019 п.6

Пуховська, Л. Професія вчителя у світовому освітньому просторі: статистичні характеристики – Освіта.UA (osvita.ua), 14.11.2007

Аналіз освітньої політики Центр освітніх досліджень та інновацій, 1998. URL: https://read.oecd-ilibrary.org/education/education-policy-analysis-1998_epa-1998-en#page2

Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. (2003). (Рада з питань співпраці в галузі культури Комітет з освіти Відділ сучасних мов, Страсбург), 2003

URL : http://www.khotiv-nvk.edukit.kiev.ua/Files/downloads/zagalnoyevrop_rekom.pdf

<https://platfor.ma/ukr/lecturers/4e9e7fdf42758/>

Драйден, Гордон, Вос, Джаннет (2011) Революція у навчанні. Видавництво Літопис. С.31 URL : <http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/bitstream/123456789/2606/1/sample.pdf>

(НЕ)рівні можливості: чому різняться результати ЗНО в містах та селах URL: <https://konkurent.ua/publication/58240/nerivni-mozhливosti-chomu-riznyatsya-rezultati-zno-v-mistah-ta-selah/>

Профспілка працівників освіти і науки України URL: <https://pon.org.ua/novyny/2457-dopovid-organizaciyi-ekonomichnogo.html>

<https://osvitoria.media/experience/bez-sylnogo-vchytelya-ne-bude-uspishnogo-uchnya/>

Тенденції та виклики в сучасній системі освіти. Науковий Блог української асоціації освіти дорослих URL: <https://learnlifelong.net/tendenciya-ta-vyklyky-v-suchasnij-syste/>

Професія вчителя у світовому освітньому просторі: статистичні характеристики <https://osvita.ua/school/method/973/>

Погляд на освіту 2022 Щорічна доповідь Організації економічного співробітництва та Розвитку URL: <https://euroosvita.net/prog/data/attach/7635/education-at-a-glance-2022-en.pdf>

Організація об'єднаних націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) URL: http://old.region.library.kharkov.ua/lib_druk.php?id=120

Рамка безперервного професійного розвитку вчителів (2015). URL : <https://www.britishcouncil.org.ua/programmes/english/opportunities/schools/cpd-framework>

REFERENCES

"Procedure for improving the qualifications of pedagogical and scientific-pedagogical workers" CMU Resolution No. 1133 of 12/27/2019, paragraph 6

L. Pukhovska, (2007). "Teaching profession in the world educational space: statistical characteristics." Osvita.ua, November 14. URL : <https://doi.org/10.1787/epa-1998-en>

Education Policy Analysis Center for Educational Research and Innovation (1998). URL : https://read.oecd-ilibrary.org/education/education-policy-analysis-1998_epa-1998-en#page2

All-European Recommendations on language education: study, teaching, evaluation (Council for Cooperation in the Field of Culture, Committee on Education, Department of Modern Languages, Strasbourg)

URL: http://www.khotiv-nvk.edukit.kiev.ua/Files/downloads/zagalnoyevrop_rekom.pdf

<https://platfor.ma/ukr/lecturers/4e9e7fdf42758/>

Gordon Dryden, (2011). Janet Vos Revolution in education Lytopys Publishing House. S. 31 URL :

<http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/bitstream/123456789/2606/1/sample.pdf>

VoxUkraine research on (NOT) equal opportunities: why the results of vocational training differ in cities and villages URL: <https://konkurent.ua/publication/58240/nerivni-mozhливosti-chomu-riznyatsya-rezultati-zno-v-mistah-ta-selah/>

Trade Union of Education and Science Workers of Ukraine URL <https://pon.org.ua/novyny/2457-dopovid-organizaciyi-ekonomichnogo.html>

<https://osvitoria.media/experience/bez-sylnogo-vchytelya-ne-bude-uspishnogo-uchnya/>

Trends and challenges in the modern education system. Scientific Blog of the Ukrainian Association of Adult Education URL: <https://learnlifelong.net/tendenciyi-ta-vyklyky-v-suchasnij-syste/>

The teaching profession in the world educational space: statistical characteristics

<https://osvita.ua/school/method/973/>

Education at a Glance 2022 Annual Report of the Organization for Economic Cooperation and Development URL: <https://euroosvita.net/prog/data/attach/7635/education-at-a-glance-2022-en.pdf>

UNITED NATIONS EDUCATIONAL, SCIENTIFIC AND CULTURAL ORGANIZATIONS (UNESCO) URL: http://old.region.library.kharkov.ua/lib_druk.php?id=120

Framework for continuous professional development of teachers (2015). URL: <https://www.britishcouncil.org.ua/programmes/english/opportunities/schools/cpd-framework>

Дата надходження до редакції: 2.06.2023 р.

© Береснева Н.В., 2023

УДК 37.014.3:061

Брескіна Лада Валентинівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

спеціаліст вищої категорії, учитель-методист,

учитель математики та інформатики

Одеського ліцею №73 Одеської міської ради,

Одеса, Україна

<https://orcid.org/0000-0003-4471-4585>

ПРИЙОМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ ЗА ПРОГРАМОЮ НУШ

Анотація. У зв'язку з тим, що реформи нової Української школи масово зайшли в базову школу цей навчальний рік був першим, коли навчання математики проводилося за новими підходами. Ця робота присвячена розкриттю прийомів ефективної взаємодії на уроках математики, що передбачені реформами НУШ. В роботі розглянуті прийоми та результати апробації використання альбомів Google Фото та сесійних кімнат на уроках математики.

Ключові слова: навчання математики, НУШ, дистанційне навчання, інформаційні технології, ефективна взаємодія, освітні втрати, міжпредметні зв'язки, групова робота.

В цьому, 2022-2023, навчальному році реформи НУШ масово зайшли в базову школу і учні п'ятих класів навчалися за новими модельними програмами. Крім оновленого змісту навчання по-новому здійснювалося оцінювання учнів. Але основним в реформі НУШ було спрямування процесу навчання на створення творчої атмосфери взаємної довіри між всіма учасниками навчального процесу. Саме прийоми реалізації педагогіки співпраці є запорукою успіху всіх реформ, пов'язаних з навчанням. Але як здійснити співпрацю в умовах дистанційного навчання ще недостатньо досліджено, особливо коли питання стосується не гуманітарних дисциплін, а математики, коли у учнів виникає купа проблем з математичною нотацією, оформленням розв'язків задач, тощо. Так на сайті КУ «Одеський центр професійного розвитку педагогічних працівників» були оприлюднені результати анкетування педагогічних працівників закладів освіти комунальної власності територіальної громади м. Одеси (Анкетування-щодо-подолання-освітніх-втрат, 2022) на предмет подолання освітніх втрат. Тут під освітніми втратами будемо розуміти уповільнення або взагалі переривання академічного прогресу учня через прогалини та паузи, або недосконалість методичної системи навчання. В педагогічному тезаурусі (Педагогічний тезаурус, 2023) визначається, що причинами освітніх втрат можуть бути як пропуск занять (планові та незаплановані перерви в освітньому процесі), так і недосконалість педагогічної майстерності учителів, та як наслідок – неефективне викладання предмету. Саме питанням подолання проблем неефективного викладання математики в умовах дистанційного навчання через підвищення ефективності взаємодії і присвячена ця науково-методична